

Ośrodek Pomocy Społecznej
44-200 Rybnik, ul. Żużłowa 25
tel. (032) 42-211-11, fax. (032) 42-601-21
e-mail: sekretariat@opsrybnik.pol.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

ZA 2015 ROK

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku – jest budżetową jednostką organizacyjną Miasta Rybnika, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Rybniku Nr 56/XII/90 z dnia 28 lutego 1990r w sprawie utworzenia jednostki budżetowej stopnia podstawowego o nazwie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku podporządkowanej Prezydentowi Miasta, do realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawę działalności Ośrodka stanowi ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (*tj. Dz. U. z 2015r, poz. 163 ze zm.*).

Środki finansowe na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków samorządowych budżetu Miasta, z dotacji celowych z budżetu państwa oraz z innych prawem dopuszczalnych źródeł, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Obszary działań pomocy społecznej w mieście wpisują się w zakres zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej:

I. Zadania gminne i powiatowe przewidziane w ustawie o pomocy społecznej:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń drogą decyzji administracyjnych,
- praca socjalna,
- specjalistyczne poradnictwo,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- kwalifikowanie i kierowanie osób do placówek pomocy społecznej, zawieraniem porozumień z innymi gminami, powiatami w sprawie zasad zwrotu kosztów za pobyt w domach pomocy społecznej.

- tworzenie mieszkań chronionych,
- prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym (bezrobotnych, bezdomnych, usamodzielnianych wychowanków placówek i rodzin zastępczych oraz osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi) oraz rozwijanie niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- pobudzanie społecznej aktywności, ukierunkowanej na zaspakajanie własnych potrzeb – od pomocy ku samopomocy,
- pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy,
- specjalistyczne szkolenia dla kadry pracującej z osobami z grup szczególnego ryzyka,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- opracowanie i realizację programów zgodnych z celami strategii integracji i polityki społecznej, jak również wdrażanie działań i przygotowywanie projektów umożliwiających wykorzystanie środków finansowych. Funduszy Strukturalnych na zasadach współpracy i partnerstwa różnych podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w mieście.

II. Zadania powiatowe realizowane z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przy wykorzystaniu środków PFRON , a w tym dofinansowanie do:

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się),
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- sportu, kultury , rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- kosztów działania dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej.

III. Zadania realizowane z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów dotyczą:

- przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych,
- przyznawania i wypłacania świadczeń osobom uprawnionym do alimentów,
- prowadzenia spraw związanych z egzekucją należności od dłużników alimentacyjnych.

IV. Zadania realizowane z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i prawo energetyczne dotyczą:

- przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych drogą decyzji administracyjnych.
- przyznawania i wypłacania dodatku energetycznego w drodze decyzji administracyjnej.

V. Zadania realizowane z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej dotyczą :

- kierowania dzieci do pieczy zastępczej,
- prowadzenia spraw dotyczących świadczeń na rzecz rodzin zastępczych (w tym w porozumieniu z innymi powiatami),
- prowadzenia spraw odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej,
- organizowania wsparcia i wypłata świadczeń osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą i inne placówki wskazane w ustawie o pomocy społecznej.
- zadań powiatu w zakresie pieczy zastępczej niezatrzeżonych dla innych podmiotów – w szczególności w związku z art. 182 ust 1 i 2,
- organizowania pracy z rodziną.

I. Zadania własne i zlecone gminie :

1. Pomoc finansowa udzielona – 4003 osobom/rodzinom na ogólną kwotę 4.153.675,45 zł w formie zasiłków:

- 1/ celowych dla 1995 osób/rodzin na kwotę – 1.823.741,62zł¹ w tym zasiłki celowe specjalne otrzymało 505 osoby/rodziny na łączną kwotę – 257,237 zł oraz z tytułu zdarzenia losowego otrzymało 7 osób na kwotę – 27.600 zł,
- 2/ stałych dla 447 osób/ na kwotę – 1.779.805,83 zł z dotacji budżetu państwa
- 3/ okresowych dla 480 osób/rodzin na kwotę – 480.528 zł także z dotacji b.p.
- 4/ dla 4 rodzin wypłacono pomoc w związku ze szkodami poniesionymi w wyniku wichury z dotacji budżetu państwa na kwotę - 42.000,-zł

2. Pomoc osobom bezdomnym:

Ze schronienia skorzystało 205 osób, (mężczyźni oraz matki z dziećmi). Decyzje przyznające miejsce w schronisku wydane na podstawie umów zawartych z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta w Przegędzy, Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym – Oddział Terenowy w Rybniku- Niewiadom oraz Stowarzyszeniem Przyjaciół Człowieka „Tęcza” w Raciborzu.

3. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki wypłacono 9 opiekunom na łączną kwotę – 43.499,37.zł. (w tym koszty obsługi).

4. Dożywianiem objęto 3.974 osób w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na łączną kwotę 1.500.000 zł, z czego:

środki budżetu miasta to kwota - 600.000 zł
dotacja z budżetu państwa to kwota - 900.000 zł

- 1/ obiady w szkołach – 1.064 dzieci tj. 134.511 posiłków na kwotę – 554.080 zł
- 2/ obiady w przedszkolach – 580 dzieci tj. 54.336 posiłki na kwotę – 173.815 zł
- 3/ zasiłki na dożywianie – 1.116 rodzin tj. 2.156 świadczeń na kwotę – 772.105 zł

5. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (zadanie zlecone do realizacji przez firmę Polski Czerwony Krzyż (w ramach umowy) na ogólną kwotę: **539.455,60 zł**, a w tym:

- 1/ usługami podstawowymi objęto 119 osób, wypracowano - 18.126 godz. na kwotę – 221.001,60zł
- 2/ usługami pielęgnacyjnymi objęto 31 osób, wypracowano - 3.442 godz. na kwotę – 68.840 zł,
- 3/ usługami specjalistycznymi (rehabilitacja) objęto 42 osób, wypracowano – 4.979 godziny na kwotę – 89.622 zł
- 4/ usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone) objęto 32 osoby, wypracowano – 7.356 godzin na kwotę – 159.992 zł

6. Zlecono wykonanie 14 pogrzebów dla osób samotnych na kwotę 28.354 zł

7. Do OPS wpłynęło 614 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 3.045 Kart.

8. Dodatki mieszkaniowe – wypłacono 21 378 dodatków mieszkaniowych na ogólną kwotę –

5.199 962,88 zł, które wypłacane były do lokali w zasobach:

1/ komunalnych	-	w liczbie 11.673 dodatki na kwotę	-	2. 831.071,19 zł,
2/ spółdzielczych	-	w liczbie 7.786dodatków na kwotę	-	1.843.251,35 zł,
3/ wspólnot mieszkaniowych	-	w liczbie 1024 dodatków na kwotę	-	229.221,85 zł,
4/ prywatnych	-	w liczbie 304 dodatków na kwotę	-	82.975,40 zł,

¹ Dane za okres styczeń – grudzień 2015r.

oraz innym - w liczbie 591 dodatków na kwotę - 213.109,01 zł.

Wyplacono dla 6.637 osób / rodzin dodatków energetycznych na kwotę ogólną 100.536,11 zł

9. Składki na ubezpieczenia zdrowotne:

Składki zdrowotne opłacano dla 388 osób pobierających zasiłki stałe oraz dla 19 osób bezdomnych, które objęte były indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności na łączną kwotę – 159.972,85 zł z dotacji b.p.

Wydano 169 decyzji potwierdzających, wygaszających i odmawiających potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osobom nieposiadającym ubezpieczenia zdrowotnego.

10. Pomoc instytucjonalna dla mieszkańców Rybnika:

- 1/ do Domów Pomocy Społecznej skierowano 27 nowych osób,(w tym 1 osoba otrzymała skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku). Umieszczono poza Rybnikiem na podstawie decyzji kierujących do domów pomocy społecznej mieszczących się na terenie innych gmin – 19 osób, mieszkańców miasta Rybnika,
- wydano 31.decyzji dot. odpłatności za pobyt w tych domach oraz 71 decyzji zmieniających w związku ze zmianą kosztów utrzymania mieszkańca w dps i ze zmianą dochodów osób przebywających w domach pomocy społecznej.), ponadto w ramach zawartych umów 17 rodzin ponosi część kosztów pobytu swoich krewnych w tych placówkach. Natomiast koszty gminy zamknęły się w kwocie 2.618.525,79 zł i zostały poniesione za pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem Rybnikiem.
- 2/ wydano : - 37 decyzji kierujących do MDPS w Rybniku,
- 28 decyzji o umieszczeniu w MDPS w Rybniku
- 42 decyzji dot. odpłatności za pobyt w MDPS oraz 92 decyzje zmieniające),
W ramach 54 umów rodziny dopłacają do swoich krewnych przebywających w MDPS.

W roku 2015 **55 osób** skorzystało na podstawie decyzji kierujących i o odpłatności z usług **Środowiskowego Domu Samopomocy „OLIGOS”** w Rybniku, ul. Karłowicza 48, który realizuje program wspierająco - terapeutyczny dla osób z upośledzeniem umysłowym. Placówka posiada 40 miejsc.

Z usług **Środowiskowego Domu Samopomocy „COGITO NOSTER”** skorzystały **54 osoby** , który jest placówką posiadającą 40 miejsc - zapewniającą pomoc i wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi i chorym psychicznie.

11. Odwołania od decyzji administracyjnych:

- 1/ w sprawach o skierowanie do domu pomocy społecznej zgłoszono 4 odwołania do SKO w tym:
  - 1 decyzja została utrzymana w mocy,
  - 3 decyzje przekazano do ponownego rozpatrzenia
- 2/ w sprawach świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - ogółem złożono 16 od 17 decyzji odwołań do SKO w Katowicach, a w tym:
  - 9 decyzji zostało utrzymanych w mocy,
  - 5 decyzji uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia,
  - w przypadku 1 odwołania SKO stwierdziło niedopuszczalność odwołania
    - 1 decyzja została zmieniona na podstawie art 132kpa
    - 1 odwołanie jest w toku załatwiane przez SKO.

3/ w sprawach dodatków mieszkaniowych - ogółem złożono 12 odwołań do SKO w Katowicach, a w tym:

- 10 decyzji utrzymano w mocy
- 2 Kolegium uchyliło

12. Pomoc środowiskowa realizuje zadania, skierowane do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, poprzez pracowników socjalnych, 5 Punktów Terenowych rozmieszczonych w dzielnicach Miasta Rybnika, pracowników socjalnych Zespołu ds. Bezdomności, asystentów rodziny Zespołu Asysty Rodzinnej i pracownika Zespołu Grupowej Metody Pracy Socjalnej.

W roku 2015 wsparciem objęto ogółem - **3617 rodzin (8191 osób w tych rodzinach)**. Na przestrzeni roku przyjęto **8008 wniosków o pomoc**. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost liczby środowisk objętych wsparciem o 213 (o 421 wzrosła liczba osób w rodzinach objętych wsparciem), tendencja wzrostowa utrzymuje się od kilku lat. Ze wsparcia wyłącznie w formie pracy socjalnej skorzystało **911 rodzin z liczbą 1803 osób w rodzinach**.

Tabela przedstawia rodziny objęte pomocą na podstawie decyzji administracyjnych oraz objęte pracą socjalną /liczby w kolumnach nie sumują się, w rodzinie może równocześnie wystąpić kilka problemów/

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej rodzin	Liczba rodzin objętych		
	pomocą na podst. decyzji administracyjnej	pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	1639	171	4180
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	282	121	445
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	230	23	1208
Bezrobocie	1227	152	3727
Niepełnosprawność	1012	208	2744
Długotrwała lub ciężka choroba	857	208	2256
Bezradność w sprawach opiekuńczo-.wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	814	191	2928
Przemoc w rodzinie	18	8	95
Alkoholizm	281	54	616
Narkomania	32	5	56
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK	64	7	104
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo wychowawcze	1	0	4
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0
Zdarzenie losowe	6	0	18
Sytuacja kryzysowa	31	0	59
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	3	0	10

Pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny prowadzono w 278 rodzinach, w tym w 143 rodzinach z dziećmi. Zrealizowano również 19 indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

W 2015 r. z systemu pomocy społecznej, m.in. w wyniku prowadzonej pracy socjalnej odeszło 470 środowisk, w których było 977 osób, a w tym 183 rodziny z dziećmi.

Główne przyczyny odejścia z systemu pomocy społecznej obrazuje poniższe zestawienie:

L.p.	Przyczyny odejścia	Liczba rodzin – ogółem		w tym liczba rodzin z dziećmi		
		l. rodzin	l. osób w rodzinach	l. rodzin	l. osób w rodzinach	l. dzieci do 18 r. ż.
1.	Przezwyciężanie trudnej sytuacji w rodzinie	141	361	90	294	143
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	116	289	72	228	111
2.	Podjęcie aktywności zawodowej	103	249	53	179	85
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	82	184	41	137	63
3.	Uzyskanie świadczeń emerytalno-rentowych	25	49	3	11	6
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	15	30	3	11	6
4.	Umieszczenie/pobyt w DPS lub ZOL	31	128	-	-	-
	w tym w wyniku prowadzonej pracy socjalnej	22	24	-	-	-
5.	Zmiana miejsca zamieszkania	41	86	17	52	32
6.	Zgony	72	95	6	23	14
7.	Rezygnacja lub odmowa współpracy	32	72	10	35	16
8.	Inne przyczyny	34	72	11	37	17
	Ogółem *	470	977	183	605	297

* liczby z poz. 1-8 nie muszą się sumować

13. Obszary pracy socjalnej :

1. Bezrobotni - w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Rybniku Ośrodek Pomocy Społecznej poza działaniami w kierunku aktywizacji zawodowej klientów (motywowanie, monitorowanie kontaktów z PUP, współdziałanie z doradcą zawodowym, kontrakty socjalne) wskazuje osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych. Średnio miesięcznie do wykonywania PSU wykazano ok. 600 osób, pracę w ramach PSU podjęło 175 osób. Liczba osób kierowanych zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2014, natomiast liczba osób zatrudnionych pozostała na tym samym poziomie.

2. Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi - pomoc i wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, przeciwdziałanie przemocy i zaniedbaniom. Szeroko wykorzystywane jest wsparcie asystentury rodzinnej. W sytuacjach zagrożenia dobra małoletnich podejmowane są działania w porozumieniu z sądem rodzinnym, policją, kuratorami, pedagogami szkolnymi, służbą zdrowia, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, placówkami wsparcia dziennego. W sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia bądź zdrowia dzieci są one zabezpieczane poza środowiskiem rodzinnym.

Do zadań pracowników socjalnych, poza pracą prowadzoną bezpośrednio w środowisku rodzinnym, należy m.in.:

- opiniowanie sytuacji rodziny ubiegającej się o wsparcie asystenta rodziny,
- opiniowanie, sprawozdawanie, informowanie o sytuacji rodzin na potrzeby Sądu, Prokuratury, innych jednostek z obszaru pomocy społecznej – łącznie w 517 rodzinach,
- uczestniczenie w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego - odbyło się 106 spotkań z udziałem pracowników socjalnych,
- uczestniczenie w zespołach ds. oceny wychowanków pozostających w pieczy zastępczej (osobiście bądź poprzez informacje pisemne – dla 112 rodzin,
- sporządzanie wywiadów z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny,

- sporządzanie informacji o rodzinie ubiegającej się o pomoc fundacji i organizacji pozarządowych – dla 14 rodzin,
- kierowanie do grup wsparcia – ogółem skierowano 165 osób,
- uczestniczenie w akcjach wspierających rodzinę – wypoczynek letni dzieci, paczki (m.in. z Kościoła Chrystusowego – 42 paczki, Szlachetnej Paczki – wytypowano 104 rodziny, SANEPiDu – 2 rodziny, artykuły szkolne przekazane przez EDF – dla 69 rodzin).

W styczniu 2015 r. powołano **Zespół Asysty Rodzinnej**, zatrudniając 5 asystentów rodziny. Zadaniem asystentów jest wspieranie rodzin z problemami opiekuńczymi w rozwiązywaniu tych problemów, w oparciu o opracowany wspólnie z rodziną plan pracy, przy wykorzystaniu zasobów własnych rodziny i jej otoczenia oraz instytucji wspierających rodzinę.

Ogółem wsparciem asystentów zostały objęte **74 rodziny**, w których było 309 osób i wychowywało się 164 dzieci, 21 dzieci z 16 rodzin przebywało w pieczy zastępczej. Ponadto dzięki dotacji otrzymanej w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015” w okresie od lipca do grudnia 2015 r. Ośrodek zatrudniał w tym okresie dodatkowo 5 asystentów .

Wsparciem asystentów zatrudnionych w ramach w/w programu objęto **53 rodziny**, (194 osoby w tych rodzinach), w tym 105 dzieci wychowywało się w tych rodzinach, natomiast 11 dzieci z 7 rodzin przebywało w pieczy zastępczej.

Tab. 1. Rodziny z dziećmi objęte wsparciem pomocy społecznej.

Lp.	Rodziny z dziećmi objęte wsparciem pomocy społecznej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci do 18 r.ż.
1.	Rodziny z dziećmi – ogółem	1099	4130	2343
2.	Rodziny z dziećmi przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze	261	1035	589
	w tym:			
	wsparcie asystenta rodziny*	124	420	287
	zgłoszone przez sąd do wsparcia	34	140	77
	zgłoszone przez pr. socjalnego do wsparcia	99	499	282
	uczestniczące w grupach wsparcia	53	148	81
	dzieci umieszczone w świetlicach	50	188	101
	Objęte kontraktem socjalnym	166	643	351
	Liczba wywiadów z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny	88	304	167

*niezależnie od źródła wsparcia

Tab. 2. Rodziny z dziećmi i ich sytuacja objęte wsparciem asystenta rodziny.

I.p	Sytuacja rodzin z dziećmi	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci
1	Nadzór kuratorski ds. rodzin i nieletnich	51	220	131
2	Nadzór kuratorski ds. karnych	7	31	18
3.	Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	10	14	26
	w tym			
	spokrewnionych	2	3	6
	innych	8	11	20
4	Dzieci umieszczone w placówkach całodobowych	6	29	12
	w tym			
	na terenie Miasta Rybnika	3	5	9
	poza miastem	3	24	3
5	Rodziny zastępcze spokrewnione	-	-	-
6	Dzieci w świetlicach środowiskowych	12	72	45
	w tym z rodzin zastępczych	0	0	0
7	Dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	3	14	8

Tab. 3. Potrzeby rodzin biologicznych starających się o odzyskanie pełnej opieki nad dziećmi pozostającymi w pieczy zastępczej na rok 2016.

I.p	Potrzeby	Liczba rodzin	I. osób w rodzinach	L. dzieci pozostających w pieczy
1.	Poradnictwo specjalistyczne	43	106	77
2.	Wsparcie asystenta rodziny	26	62	54
3.	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	2	6	5
4.	Terapia i Mediacje	20	49	35
5.	Grupy wsparcia	26	65	42

Tab. 4. Potrzeby rodzin z dziećmi wynikające z trudności opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych umieszczeniem dziecka poza rodziną na rok 2016.

I.p	Potrzeby	Liczba rodzin	I. osób w rodzinach	L. dzieci pozostających w pieczy
1.	Poradnictwo specjalistyczne	53	220	9
2.	Wsparcie asystenta rodziny	66	290	16
3.	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	3	13	-
4.	Terapia i Mediacje	20	77	1
5.	Usługi :	7	14	-
	w tym			
	opiekuńcze	1	1	-
	specjalistyczne	5	9	-
6.	Placówki wsparcia dziennego	13	52	-
7.	Grupy wsparcia	39	151	2

3. Osoby starsze i niepełnosprawne - pomoc w tym zakresie udzielana jest osobom i rodzinom, które ze względu na wiek lub stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć potrzeb socjalno – bytowych i jest ukierunkowana na organizowanie wsparcia umożliwiającego funkcjonowanie w środowisku, przy wsparciu najbliższej rodziny, usług opiekuńczych, rehabilitacji,

środowiskowych domów samopomocy, organizacji pozarządowych, a w przypadku niemożności pozostania w środowisku – umieszczenie w domu pomocy lub zakładzie opiekuńczo – leczniczym.

Na przestrzeni roku 2015r liczbę rodzin korzystających ze wsparcia środowiskowego przedstawia poniższa tabela.

Wsparcie środowiskowe dla rodzin (placówki)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób korzystających ze wsparcia	Praca socjalna		
				ogółem	wyłącznie	na wnioszek sądu
1 Cogito Noster	53	104	53	53	7	0
2 Oligos	50	138	50	50	19	0
3 WTZ I ul. Kościuszki	3	8	3	3	3	0
4 WTZ II ul. Barbary	1	2	1	1	1	0

Sytuacja osób starszych	liczba rodzin	I. osób starszych		Praca socjalna		Kontrakt socjalny	I. aktywnych zawodowo	I. aktywnych spot.	Niepełnosprawność	I. korzystających z usług opiekuńczych	I. korzystających z usług medycznych	I. przewlekle chorych	kombatanci	I. oczekuj. na miejsce w dps	I. umieszczonych w dps
		K	M	ogółem	wyłącznie										
1. Pozostające w rodzinie	138	123	27	133	66	1	-	17	94	19	31	98	4	8	3
2. Osoby samotne	238	159	79	234	74	2	-	48	149	99	33	140	9	12	20
3. Diady	40	44	36	41	22	-	-	16	41	15	8	42	1	3	-
Ogółem	416	328	142	408	162	3	-	81	284	133	72	280	14	23	23

W grudniu na terenie dzielnicy Popielów decyzją Prezydenta Miasta Rybnika i Uchwałą Rady Miasta w ramach Programu Wieloletniego „Senior – WIGOR” Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej został uruchomiony Dzienny Dom Pobytu - „Senior –Wigor” gdzie miejsce znalazło na początek 10 osób w wieku powyżej 60 lat. Docelowo oferta „Senior – Wigor” skierowana jest dla 30 osób.

Pracownicy socjalni ponadto monitorowali sytuację 14 osób używających w warunkach domowych sprzętu zasilanego energią elektryczną, a także 17 osób starszych i samotnych, których funkcjonowanie w środowisku mogło być zagrożone w okresie zimowym. Na potrzeby Działu Świadczeń Rodzinnych przeprowadzono 171 wywiadów weryfikujących okoliczności przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna.

4. Osoby bezdomne – w roku 2015 wsparciem objęto **502 osoby bezdomne z 437 rodzin** (317 rodzin na podstawie decyzji administracyjnej, 120 rodzin skorzystało wyłącznie z pracy socjalnej). Liczba osób bezdomnych stale wzrasta, na przestrzeni roku 2015 do pracowników Zespołu ds. Bezdomności zgłosiły się 133 nowe osoby pozbawione własnego lokum. Z systemu pomocy społecznej z różnych przyczyn, ale również w efekcie pracy socjalnej, odeszły 64 środowiska osób bezdomnych, a 7 osób i rodzin otrzymało mieszkanie.

Praca na rzecz bezdomnych prowadzona jest zarówno w terenie (pustostany, altany i inne miejsca przebywania bezdomnych), gdzie szczególnie w okresie zimowym wymagane jest duże zaangażowanie pracowników monitorujących sytuację osób tam przebywających, jak i w schroniskach. Pracownicy

socjalni sporządzają również wywiady środowiskowe z bezdomnymi przebywającymi na terenie Rybnika (m.in. w Schronisku im. Jana Pawła II), nie będącymi jego mieszkańcami.

Na podstawie umów zawartych przez OPS skierowania do schronisk otrzymało:

- 1/ 114 mężczyzn do Schroniska Św. Brata Alberta w Przegędzy,
- 2/ 115 mężczyzn, 17 kobiet do schroniska „Dom Nadziei” ChSD w Niewiadomiu (tam też z matkami przebywało 6 dzieci),
- 3/ 9 kobiet z 4 dzieci – do Schroniska Centrum Matki z dzieckiem „Maja” w Raciborzu,
- 4/ ze schroniska „Przytulisko dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi” Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku korzystało 70 kobiet i 59 dzieci.

Wszystkie osoby bezdomne otrzymały również pomoc żywnościową FEAD.

Największym problemem w tej grupie klientów są problemy uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych. Pracownicy Zespołu w rozwiązywaniu tych problemów współpracują z OIKiP, Poradnią Uzależnień, Poradnią Zdrowia Psychicznego, kuratorami sądowymi, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym.

5. Wsparcie kierowane do ogółu klientów OPS - w ramach pracy socjalnej, której adresatami są klienci Ośrodka niezależnie od rodzaju problemu pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej m.in.:

- uczestniczyli w 101 spotkaniach w ZGM, mających na celu umożliwienie klientom odpracowanie zadłużeń czynszowych
- sporządzali wnioski o wgląd w sytuację osób i rodzin – do Sądu i Prokuratury (27 zgłoszeń), Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (16 zgłoszeń), Zespołu ds. Przemocy (25 zgłoszeń), Zespołu Psychiatrii Środowiskowej (15 zgłoszeń).
- sporządzali wywiady w celu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej klientom pozbawionym tytułu do ubezpieczenia – liczba tych wywiadów znacznie wzrosła
- zorganizowali Wieczernie Wigilijną, na którą zaproszono 170 osób samotnych lub bezdomnych. Udział wzięły 103 osoby, które otrzymały paczki żywnościowe.

Z bezpłatnej pomocy żywnościowej FEAD programu POPŻ z żywności wydawanej przez PCK na podstawie skierowań wydawanych przez pracowników socjalnych skorzystało **1581 rodzin**, w których było **4241 osób**. Osoby zainteresowane mogły ponadto uczestniczyć w czterech warsztatach (kulinarnych, ekonomicznych, racjonalnego żywienia). Akcja obejmująca przygotowywanie list osób uprawnionych, wydawania skierowań, kontrolowania właściwego spożytkowania odebranej żywności, prowadzenie sprawozdawczości, była dla Ośrodka dużym wyzwaniem organizacyjnym. Program pomocy żywnościowej będzie kontynuowany w latach kolejnych.

Od 1 kwietnia 2015 r. Ośrodek Pomocy Społecznej rozszerzył zakres oferowanej dotychczas pomocy o działania grupowe. W pozyskanych od Urzędu Miasta i wyremontowanych pomieszczeniach przy ul. Zebrzydowickiej powstał **Zespół Grupowej Metody Pracy Socjalnej** obejmujący wsparciem osoby borykające się z różnorodnymi problemami.

Dotychczas przygotowano i zrealizowano programy:

- 1/ „Funkcjonalna Rodzina” dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi (cykl 10 cotygodniowych spotkań), w 3 grupach wzięło udział - 20 osób,
- 2/ „W kierunku domu” – 10 spotkań dla 8 osób, mieszkańców mieszkań chronionych,
- 3/ „Edukator” – dla 18 nowych klientów Ośrodka,

- 4/ spotkania edukacyjno – informacyjne dla mieszkańców schronisk dla bezdomnych – uczestniczyło 98 osób,
- 5/ „Asystent z Powerem” – dla 10 asystentów rodziny.

Ponadto pod patronatem Prezydenta Miasta Rybnika zorganizowano konferencję „Na pomoc rodzinie”, w okresie świątecznym odbyły się spotkania połączone ze wspólnym śpiewaniem pieśni patriotycznych oraz kolęd. Od grudnia wdrażany jest „Program aktywizacji osób biernych zawodowo poprzez wolontariat”. Planujemy również uruchomienie programu dla opiekunów osób niepełnosprawnych, trwa także nabór na kolejną edycję „Funkcjonalnej rodziny”.

Oferta Zespołu skierowana jest do wszystkich mieszkańców Rybnika, nie tylko klientów pomocy społecznej.

14. Przemoc – podstawowym obszarem podejmowanych działań przez pracowników Zespołu ds. Przemocy jest świadczenie pracy socjalnej w ramach procedury „Niebieskie Karty”, koordynowanie działań grup roboczych powołanych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku.

Do Zespołu wpłynęło 598 zgłoszeń w 510 rodzinach (88 zgłoszeń dotyczyło rodzin wcześniej zgłoszonych w tym roku kalendarzowym). Najwięcej zgłoszeń dotyczyło rodzin z dzielnicy Boguszowice Osiedle (127 zgłoszeń w 109 rodzinach), a następnie dzielnic: Maroko-Nowiny (74/69), Niedobczyce (45/42), Paruszowiec - Piaski (51/38) i Chwałowice (47/39).

W ramach **Zespołu Interdyscyplinarnego** prowadzono 482 procedury „Niebieskie Karty” (z czego 356 procedur wszczęto w 2015 roku), 395 z nich zostały zakończonych.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 356 formularzy „Niebieska Karta” :

- najwięcej kart zostało założonych przez policję (271),
- przez pomoc społeczną (53),
- ośrodek interwencji kryzysowej (20),
- oświatę (11),
- oraz służbę zdrowia (1).

W ramach procedury odbyło się 36 spotkań grup roboczych w dzielnicach miasta, zgodnie z przyjętym harmonogramem w tej sprawie. W spotkaniach tych uczestniczyło 513 pracowników podmiotów zaangażowanych w realizację procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto odbyło się 213 spotkań grup roboczych w związku z kartami C i 190 spotkań grup roboczych w związku z kartami D (spotkania w ramach procedury z osobami doświadczającymi przemocy i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy). W spotkaniach do kart C i D pracownikom zespołu towarzyszyli najczęściej dzielnicowi. W rodzinach, w których nie prowadzono procedury „Niebieskie Karty”, pracownicy zespołu podejmowali działania w ramach pracy socjalnej skupionej na pomocy prawnej i wsparciu. Innym obszarem aktywności pracowników zespołu były rodziny, w których występowały niewłaściwe postawy wychowawcze lub niewłaściwa opieka nad osobami starszymi lub chorymi.

Psycholog zespołu przeprowadził 179 sesji terapeutycznych dla 12 osób będących w stałej terapii oraz 50 konsultacji dla 24 osób zgłoszonych przez pracowników socjalnych zespołu. W większości konsultacje psychologiczne dotyczyły członków rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Zespół we współpracy z Zespołem Projektowym Ośrodka w ramach Programu Ochrony „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, realizował projekt „Mogę inaczej – Mam wybór”, przy zaangażowaniu podmiotów tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy.

Projekt „Mogę inaczej – Mam wybór” miał na celu poprawę sytuacji w rodzinach zagrożonych problemem przemocy, a w szczególności działania profilaktyczne skierowane do dzieci, które objęte są pomocą placówek wsparcia dziennego. Działania te objął patronatem Prezydent Miasta Rybnika. W realizację projektu zaangażowane były placówki wsparcia dziennego w dwóch dzielnicach miasta: Paruszowic-Piaski i Niewiadom.

Projekt „Mogę inaczej - mam wybór” zakładał realizację następujących działań:

- „Jestem w grupie i czuję się dobrze”. Celem działania było przekazanie dzieciom społecznie akceptowanych norm i wzorców zachowań oraz poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy i sposobów reagowania na nią. Celem dodatkowym było zintegrowanie dzieci uczestniczących w zajęciach w ramach działalności placówek wsparcia dziennego, pokazanie im nowych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego w połączeniu z opieką psychologiczną bądź pedagogiczną.
- „Jestem świadomy – jestem genialny”. Celem działania było poszerzenie wiedzy na temat przemocy, sposobach rozpoznawania jej i radzenia sobie z nią. Dodatkowo przeprowadzono z dziećmi zajęcia o charakterze relaksacyjno-wyciszającym. Kolejnym celem było podwyższenie umiejętności przyswajania wiedzy przez dzieci uczęszczające do świetlicy środowiskowej poprzez objęcie ich pomocą dydaktyczną, przy odrabianiu zadań domowych.
- „Jestem sprawny – jestem bezpieczny”. Celem działania było pokazanie dzieciom alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu oraz możliwości rozładowania negatywnych emocji. W ramach realizacji celu dzieci miały możliwość udziału w zajęciach sportowych.
- „Mam nowe możliwości”. Celem działania było wyposażenie pracowników placówek wsparcia dziennego w nowe umiejętności umożliwiające bardziej efektywną pracę z dziećmi. Przeszkolono dwóch pracowników placówek wsparcia dziennego w zakresie przeprowadzania z dziećmi uczęszczającymi do świetlic środowiskowych treningu Metodą Warnkego.
- „Jestem gotowy do szkoły”. Celem działania było wyposażenie dzieci uczestniczących w projekcie w podstawowe przybory i artykuły szkolne.

Działalność Zespołu ds. Przemocy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego na przestrzeni roku przedstawia poniższa tabela:

Działania Zespołu ds. Przemocy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego		I półrocze 2015r	II półrocze 2015r	rok 2015
Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego		2	2	4
Spotkania grup roboczych		18	18	36
Liczba osób uczestniczących w spotkaniach grup roboczych		287	226	513
Ilość prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”		317	284	482
Ilość procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w 2015 roku		191	165	356
w tym z:	<i>Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku</i>	29	24	53
	<i>policii</i>	138	133	271
	<i>Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii</i>	29	24	53
	<i>placówek oświatowych</i>	7	11	11
	<i>placówek służby zdrowia</i>	1	-	1
	<i>Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</i>	-	-	-
Ilość spotkań grup roboczych w ramach „Niebieskiej Karty – C”		93	120	213
Ilość spotkań grup roboczych w ramach „Niebieskiej Karty – D”		107	83	190

Działalność Zespołu ds. Przemocy na przestrzeni roku:

Zgłoszenia do ZP			
Liczba rodzin		510	
Liczba zgłoszeń		598	
w tym przemoc:	w związkach	379	
	wobec dzieci	51	
	wobec innych osób	146	
	jednocześnie wobec kilku osób w rodzinie	22	
w tym: najczęściej w dzielnicach:		Nazwa dzielnicy	I. zgl./I.rodz.
	1.	Boguszowice Osiedle	127/109
	2.	Nowiny Maroko	74/69
	3.	Chwałowice	47/39
	4..	Paruszowiec - Piaski	51/38

Głównymi celami, jakie przyświecały realizowanym zadaniom była bezpośrednia pomoc rodzinom dotkniętym przemocą i sprawne realizowanie procedury „Niebieskie Karty”. Cele te zostały zrealizowane.

II. Zadania powiatowe – Piecza Zastępcza

Do podstawowych zadań Pieczy Zastępczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy kierowanie dzieci do pieczy zastępczej, prowadzenie spraw dotyczących świadczeń na rzecz rodzin zastępczych (w tym w porozumieniu z innymi powiatami), prowadzenia spraw odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej a także organizowanie wsparcia i wypłata świadczeń osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą i inne placówki wskazane w ustawie o pomocy społecznej.

Kierowanie dzieci do pieczy zastępczej :

W pieczy zastępczej przebywało **500** dzieci pochodzących z Rybnika w :

- 1/ rodzinnej pieczy zastępczej - **360** dzieci
- 2/ instytucjonalnej pieczy zastępczej - **153** dzieci

(3 dzieci przebywało w instytucjonalnej, a następnie rodzinnej pieczy zastępczej, 10 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej, a następnie w instytucjonalnej pieczy zastępczej).

Na terenie miasta Rybnika w pieczy zastępczej przebywało 501 dzieci, z czego w :

- 1/ rodzinnej pieczy zastępczej - **348** dzieci, (w tym 46 dzieci pochodzących spoza terenu Rybnika)*
- 2/ instytucjonalnej pieczy zastępczej - **153** dzieci (w tym 35 dzieci pochodzących spoza terenu Rybnika). *Wliczono 34 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych zamieszkujących poza Miastem Rybnikiem, wobec których zadania związane z ich funkcjonowaniem przejęło Miasto Rybnik na podstawie porozumień zawartych w 2013 roku z poszczególnymi starostami, w myśl art. 54 ust. 3c.

Na terenie miasta Rybnika w pieczy zastępczej umieszczono 114 dzieci, z czego w:

- 1/ rodzinnej pieczy zastępczej - **65** dzieci (w tym **12** dzieci pochodzących spoza terenu Rybnika),
- 2/ instytucjonalnej pieczy zastępczej - **49** dzieci (w tym **14** dzieci pochodzących spoza terenu Rybnika).

Poza miastem Rybnikiem w pieczy zastępczej przebywało 111 dzieci pochodzących z naszego miasta, a w :

- 1/ rodzinnej pieczy zastępczej - **58***
- 2/ instytucjonalnej pieczy zastępczej - **46**.

*Nie wliczono 34 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych zamieszkujących poza Miastem Rybnikiem, wobec których zadania związane z ich funkcjonowaniem przejęło Miasto Rybnik na podstawie porozumień zawartych z poszczególnymi starostami, w myśl art. 54 ust. 3c.

Poza miastem Rybnikiem w pieczy zastępczej umieszczono **11** dzieci pochodzących z naszego miasta:
 1/ rodzinna piecza zastępcza - **2**,
 2/ instytucjonalna piecza zastępcza - **9**.

Dzieci przeniesione z instytucjonalnej pieczy zastępczej do rodzinnej pieczy zastępczej – **3** .

Dzieci przeniesione z rodzinnej pieczy zastępczej do instytucjonalnej pieczy zastępczej – **10**.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie zrealizowane zostały postanowienia dotyczące umieszczenia 1 dzieci w pieczy zastępczej. Powodem było oczekiwanie na miejsce w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej wspierają rodzinę w przekazaniu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej i rodziny zastępczej, organizują transport dziecka i jego opiekunów do placówki lub Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej, gdzie następuje przekazanie dziecka rodzinie zastępczej bądź prowadzącym rodzinny dom dziecka. Z powiatami, na terenie których w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywają rybnickie dzieci zawarte zostały porozumienia na pokrycie ich kosztów utrzymania. W związku z tym na pokrycie kosztów utrzymania małoletnich w placówkach Miasto Rybnik wydało - **1.803.247,81 zł**.

Dzieci <u>przebywające</u> w pieczy zastępczej w 2015 roku (na terenie Rybnika oraz poza miastem)				
Piecza Zastępcza		ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika	dzieci spoza Rybnika
1. Rodzinna piecza zastępcza		406	360	46
w tym:	Rodziny zastępcze spokrewnione	161	149	12
	Rodziny zastępcze niezawodowe	74	53	21
	Rodziny zastępcze zawodowe	80	77	3
	Rodzinne Domy Dziecka	33	23	10
	Rodziny zastępcze poza Rybnikiem	58	58*	-
2. Instytucjonalna piecza zastępcza		193	153	40
w tym:	Zespół Ognisk Wychowawczych	51	47	4
	Dom Dziecka	83	49	34
	Rodzinny Dom nr 1	9	7	2
	Rodzinny Dom nr 2	10	10	-
	Placówki opiek-wych poza Rybnikiem	40	40	-
3. Wszystkie dzieci		586**	500**	86

*Nie wliczono 34 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych zamieszkujących poza Miastem Rybnikiem, wobec których zadania związane z ich funkcjonowaniem przejęło Miasto Rybnik na podstawie porozumień zawartych z poszczególnymi starostami, w myśl art. 54 ust. 3c.

** ogólna liczba dzieci oraz liczba dzieci z Rybnika z wierszy 1. Rodzinna piecza zastępcza i 2. Instytucjonalna piecza zastępcza nie sumują się ponieważ 3 dzieci przebywało w instytucjonalnej a następnie w rodzinnej pieczy zastępczej, a 10 dzieci przebywało w najpierw w rodzinnej pieczy zastępczej a następnie w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dzieci <u>umieszczone</u> w pieczy zastępczej w 2015 roku				
Piecza Zastępcza		ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika	dzieci spoza Rybnika
1. Rodzinna Piecza Zastępcza		65	53	12
w tym:	Rodziny zastępcze spokrewnione	16	13	3
	Rodziny zastępcze niezawodowe	17	13	4
	Rodziny zastępcze zawodowe	23	21	2
	Rodzinne Domy Dziecka	9	6	3
	Rodziny zastępcze poza Rybnikiem	2	2	-
2. Instytucjonalna piecza zastępcza		60	44	16
w tym:	Zespół Ognisk Wychowawczych	20	16	4
	Dom Dziecka	30	18	12
	Rodzinny Dom nr 1	1	1	-
	Rodzinny Dom nr 2	-	-	-
	Placówki opiek-wych poza Rybnikiem	9	9	-
3. Wszystkie dzieci		125	97	28

Świadczenia dla rodzin zastępczych i odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

W Rybniku funkcjonuje łącznie - **195** rodzin zastępczych, w tym :

- 1/ spokrewnionych - **125** rodzin zastępczych,
- 2/ niezawodowych - **51** rodzin zastępczych,
- 3/ zawodowych - **15** rodzin zastępczych, (w tym 6 posiadające umowy z Rybnikiem a zamieszkałe poza terenem miasta, z 1 rodziną rozwiązano umowę).
- 4/ rodzinne domy dziecka - **5** (jeden rodzinny dom dziecka został przekształcony w rodzinę zastępczą zawodową) .

Wśród rodzin zastępczych zawodowych 6 rodzin pełniło funkcję pogotowia rodzinnego.

W 2015 roku została zawiązana 1 nowa rodzina zastępcza zawodowa, 1 rodzinę zastępczą zawodową rozwiązano, 1 rodzinny dom dziecka został przekształcony w rodzinę zastępczą zawodową, 2 rodziny zastępcze zawodowe przekształcono w rodzinne domy dziecka.

W związku z realizacją zadań pieczy zastępczej podpisano 16 umów z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, z czego z 13 osobami do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych i 3 w rodzinnych domach dziecka.

Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych - 3.463.786,08 zł, w tym na :

wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych i osób do pomocy - **684.231,83 zł**.

Miasto Rybnik ponosiło wydatki na pokrycie kosztów utrzymania dla **58** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, na łączną kwotę w wysokości - **709.233,17 zł**.

Miasto Rybnik w 2015 roku poniosło również wydatki na utrzymanie 2 dzieci w Zakładzie Leczniczo-Opiekuńczym w wysokości **52.429,30 zł** oraz na utrzymanie 1 dziecka w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego poza Rybnikiem w łącznej wysokości **13.570,98 zł**.

W 2015 roku wszczęto wobec 319 osób (rodzice, pełnoletni wychowankowie) postępowania administracyjne w sprawie ustalania odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej. W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych w 2015 roku wydano **480** decyzji, w tym:

- 412 decyzji odstępujących od ustalania opłaty,
- 33 decyzje ustalające odpłatność osób zobowiązanych,
- 35 innych.

Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym

Z pomocy w usamodzielnieniu skorzystało **124** osób, a w tym:

1/ 54 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę w wysokości - **252.088 zł**, z czego na :

- a/ kontynuowanie nauki w wysokości - **201.447 zł** - dla 50 wychowanków
- b/ usamodzielnienie w wysokości - **30.141 zł** - dla 7 wychowanków
- c/ zagospodarowanie w wysokości - **10.500 zł** - dla 7 wychowanków.

2/ 62 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę w wysokości - **336.322 zł**, a w tym na :

- a/ kontynuowanie nauki w wysokości - **218.140 zł** - dla 53 wychowanków
- b/ usamodzielnienie w wysokości - **91.182 zł** - dla 18 wychowanków
- c/ zagospodarowanie w wysokości - **27.000 zł** - dla 18 wychowanków.

3/ 8 pełnoletnich wychowanków domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisk dla nieletnich, zakładów poprawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowych ośrodków wychowawczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę - **41.912 zł**, a w tym na :

- a/ kontynuowanie nauki w wysokości - **29.559 zł**, - dla 8 wychowanków,
- b/ zagospodarowanie w wysokości - **12.353 zł** - dla 3 wychowanków.

Ze wszystkimi usamodzielnianymi wychowankami prowadzona była praca socjalna, dla 17 z nich pracownik socjalny prowadzący usamodzielnienia był opiekunem usamodzielnienia.

W Rybniku funkcjonują **2 mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanków**, z których korzystało **7** wychowanków placówek oraz rodzin zastępczych.

16 innych wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, otrzymało mieszkanie z zasobów Miasta Rybnika.

Pozostałe zadania z zakresu pieczy zastępczej - wykonywano we współpracy z sądem opiekuńczym oraz z Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej (w zakresie kierowania dzieci do pieczy zastępczej oraz sprawowania nadzoru nad realizacją umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi i rodzinami pomocowymi).

Na zlecenie sądu opiekuńczego przygotowywano **47** opinii o kandydatach na rodziny zastępcze. Przeprowadzono kontrolę w **1** rodzinie zastępczej zawodowej – przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w pełnieniu zadania opieki i wychowania powierzonych dzieci.

Ponadto zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzony jest **Rejestr Rodzin Zastępczych** (niezawodowych i zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka), a jego wypisy przekazane są do Sądu Rejonowego w Rybniku.

W 2015 roku Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie ogłosiło w ramach Resortowego Programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej konkursu na dofinansowanie m. in. wynagrodzeń dla powstałych w 2015 roku rodzinnych domów dziecka i zawodowych rodzin zastępczych oraz świadczeń dla powstałych w 2015 roku rodzin zastępczych oraz konkursu w ramach dotacji z Rezerwy celowej na świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych powstałych przed 2015 rokiem.

Zestawienie potrzeb zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W związku z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obligującymi do umieszczania dzieci do lat 10 w rodzinnej pieczy zastępczej oraz regulujących liczbę dzieci w rodzinie zastępczej (nie więcej niż 3 dzieci) koniecznym jest zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. Planowane jest założenie 3 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 1 pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz realizacja założeń z planów na 2015 rok (założenie 1 rodziny zastępczej zawodowej – rodzina odłożyła podpisanie umowy na 2016 rok).

Tak jak w latach poprzednich zadania: prowadzenia postępowań administracyjnych dotyczących ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zgłaszanie do biura informacji gospodarczej danych o zaległościach w opłatach za pobyt dzieci w pieczy zastępczej i wszczynanie postępowań egzekucyjnych przypisane są jednemu pracownikowi. Skala tych zadań wymaga działań w zakresie dwóch etatów. Nie jest możliwe przejęcia części ww. obowiązków przez innych pracowników działu.

W tej sytuacji wskazane jest zatrudnienie pracownika, który przejąłby połowę zadań. Konieczność zatrudnienia dodatkowego pracownika jest spowodowane również nowymi zadaniami jakie zakłada projekt ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci – wypłata dodatków wychowawczych na dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej.

III. Świadczenia rodzinne i pomoc osobom uprawnionym do alimentów:

Planowany budżet Działu Świadczeń Rodzinnych w omawianym okresie na realizację zadań stanowił kwotę w wysokości – **27.907.406 zł**, natomiast wydatki zamknęły się na poziomie kwoty w wysokości - **27.882.430 zł**. z czego poniesiono wydatki z tytułu :

1. **Świadczeń rodzinnych** na kwotę **19.748.620 zł** wydając w tym zakresie **6.780** decyzji, a w tym na :
  1. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – **7.478.018 zł**,
  2. Świadczenia opiekuńcze – **11.110.602 zł**,
  3. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka – **1.160.000 zł**,
  4. Jednorazowa zapomoga z środków gminy - **0 zł**
2. Zwrotu nienależnie pobranych świadczeń - **137.611 zł** .
3. Opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - **1.109.452 zł**.
4. Składka zdrowotna świadczeniobiorców - **94.187 zł**
5. Wydatków na obsługę świadczeń rodzinnych - **budżet państwa** - **515.172 zł**.
6. Wydatków na obsługę świadczeń rodzinnych – **budżet gminy** - **111.653 zł**
7. **Funduszu alimentacyjnego** wydano - **1589** decyzji i wypłacono świadczenia osobom uprawnionym do alimentów na kwotę - **5.503.919 zł** .
8. Zwrotu nienależnie pobranego funduszu - **101.871 zł**
9. Wydatków na obsługę funduszu alimentacyjnego - **budżet państwa** - **258.066 zł**,
10. Wydatków na obsługę funduszu alimentacyjnego - **budżet gminy** **64.488 zł**.
11. Zwrotu przez dłużników alimentacyjnych - **751.991,10 zł** z czego w gminie Rybnik pozostało **268.376 zł**
12. Zasiłek dla opiekuna w wysokości **774.248 zł** w tym:
  - zasiłek dla opiekuna **610.082 zł**
  - składki na ub. emerytalno-rentowe **124.316 zł**
  - wydatki na obsługę - **budżet państwa** **38,306 zł**
  - wydatki na obsługę - **budżet gminy** **1.544 zł**
13. Składka zdrowotna dla opiekunów **7.972 zł**

IV. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W roku 2015 wysokość środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wynosiła **2 107 587,00zł**.

Na podstawie art. 48 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.), Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazuje środki samorządom powiatowym na realizację określonych zadań z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych według algorytmu. Z kolei w myśl art. 35a ust. 3 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Rada Miasta Rybnika w formie uchwały określa zadania, na które przeznaczają przedmiotowe środki.

Z uwagi na niewystarczający limit przyznanych środków finansowych Rada Miasta Rybnika na podstawie Uchwały nr 80/VII/2015 z dnia 26 lutego 2015r. nie określiła dofinansowania uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jako zadania, na które przeznaczają środki pieniężne. W związku z powyższym w 2015 roku zadanie to nie zostało zrealizowane.

Natomiast środki w wysokości **2 107 587,00zł.** przeznaczone na realizację zadań z rehabilitacji społecznej przeznaczono na następujące zadania:

Wydatkowanie środków w roku 2015 z podziałem na rodzaje realizowanych zadań

Zadanie	Plan na rok wg realizowanych zadań w zł.	Wnioski złożone	Kwota wnioskowana w zł.	Ilość wniosków zrealizowanych/ w tym dzieci	Ogółem środki wydatkowane w zł.
Zaopatr. ortopedyczne	-	1 082	586 332,05	1 032/132	570 429,00
Sprzęt rehabilitacyjny	-	11	16 654,28	9/4	11 213,00
Razem : OR , SR	581 642,00	1 093	602 986,33	1 041/136	581 642,00
Turnusy rehabilitacyjne	0,00	316	-	0/0	0,00
Bariery techniczne	-	31	131 749,95	28/3	71 079,00
Bariery w komunikow. się	-	22	71 449,55	5/3	10 811,05
Bariery architektoniczne	-	31	432 066,50	15/2	142 790,53
Razem bariery funkcjonalne	224 681,00	84	635 266,00	48/8	224 680,58
Sport, kultura, rekreacja	8 000,00	2	20 000,00	1	8 000,00
WTZ	1 293 264,00				1 293 264,00
Razem zadania	2 107 587,00	1 495	1 258 252,33	1 090	2 107 586,58

Wysokość środków, którymi dysponował powiat nie pozwoliła na pozytywne rozpatrzenie wszystkich uzasadnionych merytorycznie wniosków w ramach poszczególnych zadań.

- **art. 36 Ustawy dot. zlecenia zdań fundacjom i organizacjom pozarządowym,**
- **oraz usług tłumacza języka migowego** z powodu braku zainteresowania ze strony potencjalnych wnioskodawców.

W prowadzonej przez Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym **Bazie Danych Osób Niepełnosprawnych**, na koniec 2015 roku zarejestrowanych było **7 190** osób, z czego **3 862** kobiet i **3 328** mężczyzn, w tym **612** dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

Informacje z bazy wykorzystywane były zarówno przez pracowników działu jak również pracowników innych działów tu. Ośrodka w celu np.: weryfikacji informacji o klientach na prośbę sądów, Policji, kuratorów, fundacji, itd. Dane służyły również jako dopełnienie informacji przy pisaniu przez pracowników tu. Ośrodka projektów.

V. Zamówienia Publiczne

W ramach realizacji zadań Ośrodek Pomocy Społecznej zlecając wszelkiego rodzaju usługi firmom zewnętrznym zgodnie z art. 8 pkt. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych zawarł umowy na ogólną kwotę około **275 202,72 zł brutto**.

We wrześniu 2015 został przeprowadzony remont budynku mieszczącego się w Rybniku przy ul. Zebrzydowickiej 30/7 z przeznaczeniem na prowadzenie terapii w ramach Lokalnych Grup Wsparcia. W okresie październik/listopad wyposażono w niezbędny sprzęt, meble, itp. Dzienny Dom „Senior – Wigor” mieszczący się w Rybniku przy ul. Stanisława Konarskiego 49 .

W ramach realizacji ustawy Prawo zamówień publicznych zgodnie z art. 39 zostały przeprowadzone następujące postępowania:

- 1/ „Sukcesywny zakup wraz z dostawą zastępczych środków płatniczych zwanych popularnie bonami dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku”. **Wartość umowy 240 000,00 zł.**
- 2/ „Wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych oraz specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi”. **Wartość umowy 594 000,00 zł.**
- 3/ „Sukcesywny zakup wraz z dostawą zastępczych środków płatniczych zwanych bonami dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku”. **Wartość umowy 240 000,00 zł.**
- 4/ „Wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych oraz specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi”. **Wartość umowy 594 000,00 zł.**

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ogłosił otwarte konkursy ofert o nazwie:

- 1/ „Prowadzenie Dziennego Domu Seniora w Rybniku - Popielowie, przy ul. Konarskiego 49”. Wartość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego **wynosiła 27 008,00 zł** łącznie. Dotacja została przekazana z konta Urzędu Miasta Rybnika. Dotacja ta została rozliczona.
- 2/ „Zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem dla osób bezdomnych z terenu miasta Rybnika”. Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego **wynosiła 932 898,00 zł** łącznie. Dotacja została przekazana z Urzędu Miasta Rybnika.
- 3/ „Prowadzenie Dziennego Domu „Senior – Wigor” w Rybniku, przy ul. Stanisława Konarskiego 49”. Wartość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego **wynosiła 324 096,00 zł** łącznie. Dotacja została przekazana z Urzędu Miasta Rybnika.

VI. Stan zatrudnienia i wykorzystania etatów na dzień 31.12.2015r

Wyszczególnienie	Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku Dział - 852		
	Rozdział – 85219 Pomoc społeczna	Rozdział – 85206 Zespół Asysty Rodzinnej	Rozdział – 85212 Dział Świadczeń Rodzinnych
Planowany stan etatów na 31.12.2015	116,50	6	19,00
Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2015	122,50	6	19,625
Zatrudnienie w ramach umów na czas zastępstwa w związku z długotrwałym zwolnieniem lekarskim	<p><u>Dział Pomocy Środowiskowej</u> 3 etaty (3 osoby) – zastępstwo na stanowisku: - pracownik socjalny</p> <p><u>Dział Organizacyjny i Spraw Pracowniczych</u> 1 etat (1 osoba) – zastępstwo na stanowisku: - podinspektor</p> <p><u>Dział Finansowo – Księgowy</u> 1 etat (1 osoba) – zastępstwo na stanowisku: - księgowa</p> <p><u>Dział Admin. - Gospodarczy</u> 1 etat (1 osoba) – zastępstwo na stanowisku: - robotnik gospodarczy</p> <p><u>RAZEM: 6 etatów (6 osób)</u></p>	brak zastępstw	<p><u>Dział Świadczeń Rodzinnych</u> 1 etat (1 osoba) – zastępstwo na stanowisku: - referent</p> <p><u>RAZEM: 1 etaty (1 osoba)</u></p>
Stan etatowy wynikający z rozwiązanych umów o pracę	Wakat: 0 wszystkie etaty zagospodarowane	Wakat: 0 wszystkie etaty zagospodarowane	Wakat: 0.375 - informatyk – 0,250 etatu - podinspektor – 0,125 etatu
Zapotrzebowanie zwiększenia limitu Etatów na rok 2016	9,50 etatu na stanowisku – pracownik socjalny 3,00 etaty na stanowiskach urzędniczych	5,00 etatów na stanowisku – asystent rodziny	1,00 na stanowisku urzędniczym

Stan zatrudnienia i wykorzystania etatów w projektach dotowanych ze środków U.E. i MPPiS

Wyszczególnienie	Projekt „ALTERNATYWA” Dział - 852 Rozdział - 85295	Asystent rodziny – MPPiS - 2015 Dział – 852 Rozdział - 85206
Planowany stan etatów na 31.12.2015	8,00	5,00
Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2015	8,00	5,00
Zatrudnienie w ramach umów na czas zastępstwa	brak zastępstw	brak zastępstw
Stan etatowy wynikający z rozwiązanych umów o pracę	Wakat: 0 wszystkie etaty zagospodarowane	brak wakatów

Zestawienie zatrudnienia na stanowiskach pracy (stan na 31.12.2015 rok)

L.p.	Stanowiska	Liczba pracowników na danym stanowisku					
		OPS		DŚR		Łącznie OPS i DŚR	
		Osoby	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty
1	Dyrektor Ośrodka i jego zastępca	2	2,00	-	-	2	2,00
2	Radca prawny	-	-	-	-	-	-
3	Kierownicy i Zastępcy Kierowników Działów i Sekcji	19	19,00	2	2,00	21	21,00
4	Pracownicy socjalni	67	66,00	-	-	67	66,00
	w tym: pracownicy w punktach terenowych	58	58,00	-	-	58	58,00
5	Psycholog	1	0,50	-	-	1	0,50
6	Specjalista ds. pedagogicznych	1	0,50	-	-	1	0,50
7	Asystenci rodziny	10	10,00	-	-	10	10,00
8	Pracownicy administracyjni	39	37,50	17	16,875	56	54,375
9	Pomoc administracyjna	2	2,00	-	-	2	2,00
10	Pozostali pracownicy (konserwator, kierowca i rob. Gospodarczy)	4	4,00	1	0,75	5	4,75
	Razem:	145	141,50	20	19,625	165	161,125

Zestawienie dotyczące studiów wyższych pracowników Ośrodka dofinansowywanych przez pracodawcę (stan na 31.12.2015 rok)

L.p.	Kierunek studiów		Liczba pracowników	Zajmowane stanowisko	Kwota dofinansowania za 1 semestr
	magisterskie o specjalności:	licencjackie			
1.	Mediacje i negocjacje	-	2	asystent rodziny	800,-zł
2.	Planowanie strategiczne z elementami superwizji	-	1	Kierownik Zespołu Asysty Rodzinnej	1.600,- zł

Zestawienie dot. wykształcenia pracowników OPS Rybnik na dzień 31.12.2015 rok

L.p.	Stanowiska	Liczba pracowników na danym stanowisku	Wykształcenie			
			magisterskie lub wyższe niż mgr	wyższe zawodowe	średnie	zasadnicze zawodowe i niższe
1.	Dyrektor Ośrodka i jego zastępca	2	2	-	-	-
2.	Kierownicy i Zastępcy Kierowników Działów i Sekcji Punktów/Zespołów	21	17	1	3	-
3.	Pracownicy socjalni	67	41	7	19	-
4.	Pozostali pracownicy	75	48	10	14	3
	Razem	165	108	18	36	3

Szkolenia pracowników Ośrodka w 2015 roku

Lp.	Dział Ośrodka	liczba przeszkolonych pracowników	Poniesione koszty	liczba przeszkolonych pracowników w szkoleniach bezpłatnych – z ROPS
1.	Administracyjno- gospodarczy	7	419,00 zł	6
2.	Finansowo- Księgowy	11	2668,10 zł	11
3.	Dyrekcja	2	0,00 zł	2
4.	Usług	15	200,00 zł	15
5.	Pomocy Środowiskowej	66	834,00 zł	66
6.	Organizacyjny i Spraw Pracowniczych	8	1420,00 zł	8
7.	Pomocy Osobom Niepełnosprawnym	6	0,00 zł	6
8.	Pieczy Zastępczej	7	100,00 zł	7
9.	Świadczeń Rodzinnych	24	2973,00 zł	24
10.	Zespół ds. przemocy	5	200,00 zł	5
11.	Zespół Projektowy Skorzystaj z Szansy	8	0,00 zł	8
12.	Administrator Bezpieczeństwa Informacji	1	750,00 zł	1
RAZEM		159	9 564,10zł	159

Szkolenia obowiązkowe wynikające z ustawowych obowiązków pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Całościowy koszt szkoleń wynosił **550,00zł**.

Lp.	Rodzaj szkolenia	Data szkolenia	Ilość	Koszty szkoleń
1.	Szkolenie okresowe dla pracowników na stanowiskach pracowniczych urzędniczych	26.05.2015	13	0, 00 zł
		04.08..2015	4	
		17.09.2015	21	
		15.12.2015	2	
2.	Szkolenie okresowe dla pracodawców i innych osób kierujących pracownikami.	15.06.2015	2	140,00 zł
		15.07.2015	2	
Razem			44	140,00zł

Poniższa tabela przedstawia udział w szkoleniach dofinansowanych w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego realizowanego przez Urząd Pracy w Rybniku.

Temat	Uczestnicy	Dział	Termin / miejsce	Wartość szkolenia	Kwota dofinansowania	Kwota poniesiona przez Ośrodek
Skuteczne Zarządzanie Ośrodkiem Pomocy Społecznej	Kierownik działu	Pomocy Środowiskowej	06-09.09.2015 Zakopane	1190,00 zł	952,00 zł	238,00 zł

Zestawienie bezpłatnych szkoleń organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w ramach projektu: „Kształcenie i doradztwo dla kadr pomocy i integracji społecznej województwa śląskiego” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Temat szkolenia	Rodzaj	Liczba pracowników	Dział	Termin /miejsce
Ochrona danych osobowych	Szkolenie	4	Organizacyjny i Spraw Pracowniczych Zespół ds. Przemocy Usług	26.02.2015 Katowice
Stosowanie narzędzi pracy socjalnej, kontraktu socjalnego	Doradztwo	37	Pomocy Środowiskowej	24.03.2015 27.03.2015 Rybnik
Inicjatywy dot. zwiększenia szans na zatrudnienie klientów OPS w tym osób niepełnosprawnych	Spotkanie informacyjne	1	Dyrektor	17.06.2015 Katowice
Kierunki zmian w pomocy społecznej	Szkolenie	1	Zastępca Dyrektora	18-19.06.2015 Katowice
Wspieranie osób bezdomnych na przykładzie Towarzystwa Pomocy Środowiskowej Św. Brata Alberta w Zabrze oraz Wspólnoty Betlejem w Jaworznie	Wizyta studyjna	3	Pomocy Środowiskowej	16.07.2015 14.09.2015 Zabrze
Kompleksowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych na przykładzie Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego " Teatr Grodzki " w Bielsku - Białej (BSA)	Wizyta studyjna	2	Pomocy Osobom Niepełnosprawnym	11.08.2015 Bielsko - Biała
Podjęcie skoncentrowane na rozwiązaniach w pracy socjalnej i asystenturze rodzinnej	Szkolenie	4	Asysta Rodzinna	30.09- 02.10.2015 Milówka 18-20.11.2015 Szczyrk
Prowadzenie grup wsparcia	Szkolenie	8	Asysta Rodzinna Pomocy Środowiskowej Zespół projektowy	05-07.10.2015 Milówka 26-28.10.2015 Szczyrk
Efektywna i skuteczna przedsiębiorczość społeczna	Szkolenie	4	Pomocy Środowiskowej	19-20.10.2015 Ustroń
Praca socjalna z osobami bezdomnymi	Doradztwo	3	Pomocy Środowiskowej	28.10.2015 Rybnik
Bezpieczeństwo pracowników socjalnych i asystentów rodzin	Szkolenie	5	Pomocy Środowiskowej	26-27.11.2015 Milówka 10-11.12.2015 Katowice
Praca z osobą stosującą przemoc	Szkolenie	1	Pomocy Środowiskowej	02-03.12.2015 09-10.12.2015 Katowice

VII. Egzekucje administracyjne należności Miasta Rybnika za rok 2015

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku od 2008r w ramach udzielonego pełnomocnictwa do prowadzenia egzekucji administracyjnych należności Miasta Rybnika jako wierzyciela m.in. określonych w art. 194 ust 1 ustawy o pomocy społecznej, a więc związanych z przedmiotem działania OPS, który realizuje należności podlegające ściąganiu w trybie administracyjnym.

W 2015 roku łącznie wystawiono **782 tytuły wykonawcze** na ogólną kwotę : **3 598.178,47zł** /podział wg ilości oraz wysokości kwot wystawionych tytułów wykonawczych w poszczególnych jednostkach/działach ukazuje poniższa tabela

Lp.	Jednostka/ Dział wystawiający tytuł wykonawczy	Ilość tytułów	Kwota w zł
1.	Dział Świadczeń Rodzinnych		
	Świadczenia rodzinne	29	26 013,66
	Fundusz Alimentacyjny	746	3 554.608,28
	grzywna i upomnienie	-	-
2.	Dział Usług	7	17 556,53
	RAZEM	782	3 598 178,47

VIII. PROJEKTY REALIZOWANE W 2015 ROKU:

1. Projekt „Skorzystaj z szansy” w ramach POKL

UDZIAŁ BO W PROJEKCIE						Planowany budżet PROJEKTU			WYDATKI PROJEKTU
BO, którzy uczestniczyli w projekcie	BO, którzy rozpoczęli udział w projekcie	BO, którzy zakończyli udział w projekcie	BO, którzy przzerwali udział	BO, którzy kontynuują w 2015r	Średni koszt BO	Własny	Unijny	ogółem	ogółem wydatkowano kwotę
122	113	113	9	0	3176,51	51291,45	336.243,63	387535,08	387535,08

AKTYWNA INTEGRACJA										ZASIŁKI
PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ			MIESZKANIE CHRONIONE		KONTRAKTY		PROGRAM JESTEŚMY RAZEM			
liczba BO korzystających ze wsparcia	Koszt całkowity dotyczy BO i jego otoczenia	działania środowiskowe	Ilość osób korzystających	Koszt utrzymania	Ilość osób	Koszt	Ilość osób	Koszt BO i jego otoczenia	Działania środowiskowe	Koszt
41	5 3072,62	3 0025,49	8 kobiet 6 dzieci	14 119,88	49	92 952,12	24	16 996,62	740,53	5 692

Podział wsparcia na dzielnice:

Lp	Dzielnica	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Maroko-Nowiny	8	10 544,08
2.	Śródmieście	2	2 636,08
3.	Boguszowice Osiedle	25	45 767,88
4.	Paruszowiec Piaski	23	46 096,74
5.	Boguszowice Stare	3	3 375,06
6.	Niedobczyce	22	35 824,32
7.	Zamysłów	1	1 896,98
8.	Rybnik – Północ	12	21 707,84
9.	Niewiadom	6	10 223,94
10.	Chwałowice	8	14 017,90
11.	Smolna	2	2 636,02
12.	Popielów	3	3 375,06
13.	Kamień	2	2 636,02
14.	Rybnicka Kuźnia	2	2 636,02
15.	Gotartowice	1	1 896,98
16.	Golejów	1	1 896,98
17.	Orzepowice	1	739,04

2. Projekt „Alternatywa” w ramach RPO WSL

Udział BO w projekcie						Planowany budżet			Wydatki
BO projektu	BO którzy rozpoczęli udział	BO którzy zakończyli udział	BO którzy przerwali udział	Bo którzy kontynuują udział	Średni koszt na BO	własny	unijny	ogółem	ogółem
60	60	0	0	60	2 113,89	101.000,00	149.000,00	250.000,00	126.883,44

Podział wsparcia na dzielnice:

Lp	Dzielnica	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Maroko-Nowiny	3	6. 341,67
2.	Śródmieście	4	8.455,56
3.	Boguszowice Osiedle	1	2.113,89
4.	Paruszowiec Piaski	16	33.822,24
5.	Niedobczyce	9	19.025,01
6.	Rybnik – Północ	8	16.911,12
7.	Niewiadom	11	23.252,79
8.	Smolna	2	4.227,78
9.	Popielów	1	2.113,89
10.	Kamień	2	4.227,78
11.	Golejów	2	4.227,78
12.	Grabownia	1	2.113,89

3. Projekt „Mogę inaczej – Mam wybór” w ramach Programu Oślonowego „Wspieranie JST w tworzeniu Systemu P/działania Przemocy w Rodzinie” - MPIPS

Udział BO w projekcie						Planowany budżet			Wydatki
BO projektu	BO którzy rozpoczęli udział	BO którzy zakończyli udział	BO którzy przzerwali udział	Bo którzy kontynuują udział	Średni koszt na BO	własny	ministerialny	ogółem	ogółem
81	81	81	0	0	1.049,39	17.000,00	68.000,00	85.000,00	85.000,00

Podział wsparcia na dzielnice:

Lp	Dzielnica	Liczba osób	Kwota w zł
1.	Paruszowiec - Piaski	40	41.650,00
2.	Niewiadom	41	43.350,00

4. Projekt „Nowa perspektywa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 15-27 lat z Miasta Rybnik” Inicjatywa Partnerska Fundacji Imago oraz Miasta Rybnik w imieniu, którego realizuje go **Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od 01.04.2013 do 30.06.2015.**

Cele ogólny projektu : Wzrost potencjału w obszarze podnoszenia kwalifikacji zawodowych i rozwoju kompetencji społecznych – 80 os.(39 K i 41 M) spełniających kryteria grupy docelowej projektu z obszaru powiatu m. Rybnik.

W I półroczu 2015 Mobilni Asystenci Edukacyjni oraz Psycholog objęli wsparciem 3 grupy BO po 8 osób w każdej grupie, co stanowi, że w tym okresie w projekcie uczestniczyło 24 osoby.

Ponadto :

- 1/ Kontynuowano program stypendialny, jednakże nie wszyscy BO byli zainteresowani tą formą wsparcia (długi okres w rejestrze PUP, perspektywa zatrudnienia, itd.)
- 2/ Realizowano wsparcie ze strony psychologa oraz doradcy zawodowego.
- 3/ Zorganizowano szkolenia z rozszerzonego tematu grafiki komputerowej.

W dniu 25.05.2015 roku część beneficjentów (po wcześniejszym zapisaniu się) wyjechała na wizytę studyjną do Częstochowy, gdzie poznali pracę Fundacji Widzialni, która zajmuje się dostosowywaniem stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych, głównie dla osób niewidomych i głuchoniemych. Projekt został zakończony dnia 30 czerwca 2015r i jego cele zostały zrealizowane.

Zaangażowanie środków finansowych i wykonanie za I półrocze roku 2015 r.

EFS	87 464,94
BP	12 374,99
wkład własny	961,63
ogółem :	100 774,56

5. Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015 – Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej pieczy Zastępczej (MPIPS; 01.07 - 31.12.2015). Kwota dotacji : **70 154,00 pln.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku zatrudnił 5 **Asystentów Rodziny** na podstawie umowy o pracę na czas określony w pełnym wymiarze czasu pracy. Wsparciem asystentów zostały objęte **53 rodziny**, w których były 194 osoby, w tym 105 dzieci wychowywało się w tych rodzinach, a 11 dzieci z 7 rodzin przebywało w pieczy zastępczej.

Rodziny objęte wsparciem asystenta borykają się z wieloma problemami, wśród których na czoło wysuwają się :

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (53 rodziny),
- brak stałego zatrudnienia i źródła dochodu (48 rodzin),
- nadużywanie alkoholu i inne uzależnienia (14 rodzin),
- niepełnosprawność (11),
- przemoc (2).

Wsparcie asystenta rodziny prowadzone kompleksowo, przy współdziałaniu rodziny i jej otoczenia, we współdziałaniu z pracownikiem socjalnym i instytucjami powołanymi do pracy z rodziną, w oparciu o plan pracy z rodziną. Asystenci prowadzą szczegółową dokumentację pracy z rodziną (karty przebiegu spotkań, plany pracy z klientem, karty czasu pracy), prowadzą korespondencję w sprawach powierzonych im rodzin.

Tabela przedstawia rodziny z dziećmi i ich sytuację objęte wsparciem asystentów rodziny w roku 2015

I.p	Sytuacja rodzin z dziećmi		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci
1.	Nadzór kuratorski ds. rodzin i nieletnich		35	130	79
2.	Nadzór kuratorski ds. karnych		5	18	9
3.	Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych		3	6	3
	w tym	spokrewnionych	-	-	-
		innych	3	6	3
4.	Dzieci umieszczone w placówkach całodobowych		4	9	6
	w tym	na terenie Miasta Rybnika	4	9	5
		poza miastem	1	3	1
5.	Rodziny zastępcze spokrewnione		-	-	-
6.	Dzieci w świetlicach środowiskowych		9	35	20
	w tym z rodzin zastępczych		-	-	-
7.	Dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych		1	5	3

6. Aktywny Samorząd – zadania programu realizowano w obszarach wsparcia, w ramach których osoby niepełnosprawne wnioskowały o dofinansowanie, a rodzaj zadania i wysokość środków finansowych zaangażowanych w tym programie przedstawia poniższa tabela.

Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów	Kwota wypłacona w zł
pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B	-	-	-
dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	-	--	-
pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	4	4	5 720,00
pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy na III poziomie jakości	-	-	-
pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny(co najmniej na III poziomie jakości	-	--	-
dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku, przedszkolu itp.	6	6	7 896,00
pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	45	43	109 091,00
Razem	55	53	122 707,00

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
Jerzy Kajzerek

.....

Akceptuję

Zastępca Prezydenta Piotr Masłowski